

SCHERZANDO

REVISTA CATALANA MUSICAL

ANY XVIII. GIRONA, X GENER M.CM.XXVII. NVM. CXCIV

La música en les nostres esglésies

ECOLLINT unes manifestacions fetes per Francesc Civil en el nombre passat d'aquesta revista, volem parlar d'un tema que dies ha que dormiteja inquiet en la nostra ment.

Tal com proposa l'articulista, la formació d'una Associació de cantants de la Catedral és una iniciativa de bon gust. Seria una obra que en l'ordre depurat del ben cantar mereixeria la més sentida alabança.

Mestre Civil en la seva visió d'artista enamorat, preveu i senyala amb probabilitats d'èxit la realització d'aquest agrupament de cantaires sensibles, i llur ànima devota esclata d'optimisme, fins en acceptar com a perfectíssima l'interpretació dels últims corals donats a la nostra Seu.

Sentim vivament tenir que exposar en un caire poc benèvol una opinió modesta però sincera, filla del desencant més manifest que'ns ha fet experimentar l'indiferència, que viu i s'aferra en el mateix cor dels que deurian vetllar per la més accentuada escrupolositat envers aquest art tot excelsit, tot puresa.

La música que's canta en les esglésies de la nostra ciutat és incolora, mancada de vida i d'emotivitat.

Quin lloc hi ha més apropiat en la terra per a donar a la música tota sa grandesa i fer visible la coloració dels rics sons que componen la seva gama tonal?

Si es vol construir en melodies angèliques l'obra magna de l'espiritualitat humana; si es desitja mantenir immaculat el llenguatge de les ànimes exquisides, cal sols recordar que és en l'església, ja per les condicions acústiques de la nau sagrada, i on el reculliment del esperit es dogmatitza i s'embauma de fe. Allí és doncs on la música hau-

ria d'ésser considerada com una expressió divina que s'idealitza fins a la màxima perfecció; i en canvi es modela i es cisella igual que a un taller de vulgaríssima manufactura de cara a la remuneració segons la llestesa del artífex.

Mai en els temples d'aquesta Girona secular hem pogut gaudir del bell i encisador cant.

Les escolanies s'ens mostren deficientes, poc preparades i de veus desiguals. Les noies que de tant en tant glorifiquen la Verge amb llurs cants, donen l'impressió d'una impredisposició totalment renyida al sagrat comés que realitzen; i els homes revestits de cert professionalisme, canten barroerament sense matització de cap mena, orfes d'entusiasme i de fervor. En oïrlos podríem dir com el poeta: «Calleu, veus impies que malverseu l'art i ofeneu a Déu».

Per què no s'ha de cantar bé i fer música bona eixida dels grans mestres, la divinal inspiració dels quals s'accentua més en el temple? Per què no's poden seguir els passos que un dia no llunyà marcà un home. sens altre element que la seva ferma voluntat, creant i plasment amb eloqüent mestratge un orfeó, exemple de puresa en el art sublim de la música? Aquest mestre conscient i apassionat, no defallí mai, malgrat la feixuga carga que s'imposà. La massa coral que ell modelà amb assenyat estil, fitant el seu esguard seré en el conreu de la música sacra, fou un homenatge continuat d'amor i de veritable moral cristiana. Mn. García, que és el mestre a qui rendim el tribut de la nostra admiració, no creiem que s'hagi acomiadat en definitiva de la seva obra, trossejada disortadament por l'escepticisme morbós dels homes. Cassà, poble proper a la nostra ciutat, amb un reduït nucli d'habitants, tingué un gest digne d'ésser imitat, fou una lliçó d'ètica una lliçó d'alta espiritualitat.

Palafrugell; heus ací un altre poble on, portats solament per llur entusiasme ardent, uns quants amadors de la música religiosa organitzaren cors i feren fruit en la seva església tota la sabor exquisida de les obres mestres, i en aquella nau harmònica, moltes voltes hi planà magestuós l'esperit subtil de Bach, de Mozart, de Victòria i de sel·lectes compositors contemporanis que formen el cenacle de la musicalitat catalana.

Una esperança però ens alimenta, i és que tenim els ulls posats en el zel i en el clar talent dels nostres actuals mestres de capella, que fervorosos en la corona del ideal, dia vindrà que'ns donaran el fruit del seu preuat treball.

JOSEP MASSANAS

Una nova producció de Joaquim Pla

G o y a

S un cas admirable i sorprenent, l'activitat escollida del nostre dilecte amic Joaquim Pla. Al marge de la feina quotidiana enfront de la casa editorial, prou gran per tenir acafarat a qualsevol, li queda temps encara per a publicar diferents obres de divulgació científica i per a fer, de totes les inquietuts que porta a l'esperit la contemplació de la bellesa, un centre d'especulació i traduir-ne les reflexions suggerides en un teixit de pensament acuradament ordenat i acuradament presentat.

Hom recordarà la delicadesa de les pàgines de «Terra de gestes i de beutat: Girona», ofrenades temps ha a la glòria de la ciutat nostrada en col·laboració amb el pobre Xavier Monsalvatje; l'estudi sobre «El Greco», l'any passat, i la edició del interessantíssim tractat «L'Art popular», exhaurida un mes després de possada al mercat. Doncs bé, ara, en un volum primorós, festeja el centenari de Goya, el pintor espanyol més dens i expressiu del segle XIX, amb un estudi clar i lluminós de 76 pàgines de text, presentant els diferents caires de la vida de l'*home* i les modalitats del sentiment i del fer de l'artista, amb consideracions atinadíssimes sobre la diversitat dels assumptes que captivaren el geni aragonés, i del lloc que li pertoca en la història de la pintura.

SCHERZANDO, revista musical, s'ocupa molt excepcionalment del que en un sentit estricte no pertany al caire professional; però creiem que en aquest cas els lectors compendran el just de servir un espai per retre homenatge a l'autor de «Goya» i a la seva obra, que amb tant d'encert contribueixen a divulgar les emocions que serveix per a tothom la vida de l'Art en general.

Associacions de Música

GIRONA.—Curs V, concert IV.—Executant: Orquestra da Càmera de Barcelona.
Direcció: B. Gálvez Bellido.—Autors: Mozart, Grieg, Bach, Mendelsschn, Gluck, Borodin i Bramhs.

SANT FELIU DE GUIXOLS. — Primer concert, curs III. — Executants: Gaspar Cassadó, violoncel; Giulietta Gordigiani von Mendelssohn, piano. Autors: Frescobaldi, Boccherini, Beethoven, Chopin, J. Cassadó i Granados.

—Segon concert, curs III. Executant: Wanda Landowska, piano-clavicembal. — Autors: G. F. Haendel, J. S. Bach, Mozart, Clementi, Vivaldi-Bach, D. Scarlatti, B. Pasquini, A. Daquin, Dandrieu i W. Landowska.

—Concert dedicat a memòria de Juli Garreta en l'escaiença del primer cap d'any del seu traspàs. — Entitats organitzadoras: Associació de Música, Amics de la Sardana i Orfeó «Nova Gesòria». — Entitats col·laboradoras: cobla «Unió Guixolenc» i «Orfeó Llevantí» de Calonge. — Autors: Juli Garreta, Millet, Morera, Sardó, Molas, Cumellas Ribó, Sancho Marraco, Vives i Clavé.

—Tercer concert, curs III. — Executants: Pilar Rufí, cantatriu; Ricard Vives, pianista. — Autors: Schubert, Schumann, Brahms, Mussorgsky, Grieg, Respighi, Strawinsky, Granados, Debussy, Chopin, Barberà, Balakireff, Garreta, Lamote de Grignon, Cumelles Ribó, Vilà i Zamacois.

BARCELONA. — Associació Íntima de Concerts. Sala Mozart. — Tercer concert, curs setè. — Executants: Mlle. Marcelle Bunlet, cantatriu; Mlle. Pilar Cruz, pianista. — Autors: Duparc, Francis Poulenc, Darius Milhaud, Chausson, Fauré, Albèniz, P. San Sebastián, Falla, Debussy, Dukas i G. Samazeuilh.

GRANOLLERS. — Concert per l'Orfeó Granollerí en commemoració del dotzè aniversari de la seva inauguració. — Mestre Director: Marian Bataller. — Autors: Millet, Pérez Moya, Romeu, Morera, Weits, Balakirew, Otto, Bataller, Lully, Vives i Martini.

TARRAGONA. — Societat Filarmònica. — Tercer concert del curs. — Executants: Sants Sagrera, violoncel·lista; Delfina Abadal, pianista. Autors: Beethoven, Chopin, Debussy, Liadoff, Albèniz, Bach, Popper, Fauré, Buxó i Saint-Saens.

Certamen musical

Fundació Eusebi Patxot i Llagustera. — VI Concurs. — Any 1925. — (Segona convocatòria). — N'Eusebi Patxot i Llagustera, pianista empordanès, natural de Sant Feliu de Guíxols, morí en aquella ciutat el 12 de juny de 1893, a l'edat de 47 anys.

L'Orfeó Català de Barcelona, associant-se als desitjos d'En Rafel Patxot i Jubert,

el qual amb aquest Premis musicals ha volgut honorar pietosament i escaienta la memòria del seu difunt pare, endreça als compositors catalans el present cartell publicat en primera convocatòria en la mateixa data de 1925.

I. Premi de 10.000 pessetes a la millor obra lírica per a l'escena (drama, comèdia, etc.) en tres o més actes, sobre text català tot eli musicat, o sigui amb exclusió de parlat. En igualtat de mèrits musicals, serà preferida l'obra de majors qualitats escènico-literàries. Acompanyarà a cada partitura una reducció per a cant i piano còpia del llibret.

II. Premi de 4.000 pessetes (extraordinari, per no haver-se adjudicat en el Concurs anterior), al millor Poema simfònic per a gran orquestra. Acompanyarà a cada partitura una reducció per a piano.

Els compositors que concorrin al present Concurs han d'ésser de terres de llengua catalana (Catalunya, Balears, València, Rosselló, etc.), o han de tenir, quan menys, deu anys de residència en alguna de les encontrades on es parla la llengua nostra. L'Orfeó Català podrà exigir dels autors premiats la documentació necessària per a justificar aquesta condició.

Les composicions no hauran d'ésser escrites de mà dels mateixos autors, sinó de copista, procurant en elles la major claredat.

En publicar-se alguna de les composicions premiades, serà obligatori d'estampar, en el lloc més escaient, que l'obra ha estat premiada en els Concursos Eusebi Patxot i Llagustera, devent així mateix precisar l'any corresponent.

En Rafel Patxot i Jubert es reserva el dret de publicar aquelles composicions premiades que bé li sembli, i retenir del producte de la llur venda les despeses de publicació, deixant a benefici dels autors els rendiments successius.

L'Orfeó Català es reserva el dret de fer executar, sempre que vulgui, les composicions premiades, els manuscrits de les quals passaran a formar part del seu Arxiu-Biblioteca i en cap cas no podran sortir-ne. Si l'autor d'alguna de les obres premiades en desitja còpia, l'Orfeó Català la farà treure, essent-ne la despesa a càrrec de l'autor.

La propietat de les obres premiades queda a favor de llurs autors.

Es potestatiu del Jurat el deixar d'adjudicar els premis, en tot o en part, per raó del magre valer de les obres presentades.

Les composicions, que hauran d'ésser rigorosament inèdites, s'enviaran a l'Orfeó Català (carrer Alt de Sant Pere, núm. 13) a nom de Joan Salvat, Secretari dels Concursos Eusebi Patxot i Llagustera, i cada una d'elles portarà un lema.

Terme d'admissió: Fins per tot el dia 15 d'Agost de 1927, per a les composicions del tema II.

Fins per tot el dia 30 de juny de 1930, per a les composicions del tema I.

El veredictes del Jurat es farà públic el dia 1.er de desembre de 1927 i el dia 1.er de desembre de 1930, respectivament.

Per a conèixer els autors premiats quan es publiqui el veredictes del Jurat, aquest demanarà l'enviu d'uns quants compassos de la composició premiada, acompanyats del nom i residència del guanyador del premi. Els autors premiats seran degudament convocats a recollir els premis en una data compresa dintre del tres mesos següents a la publicació del veredictes. Els compositors que, en circumstàncies normals i havent estat convocats per tres vegades, no es presentin a recollir els premis dintre els tres mesos assenyalats, s'entendrà que renunciïn els drets llurs.

Les obres no premiades es retornaran a llurs autors durant els tres mesos següents a la publicació del veredictes, mitjançant la presentació del lema i els sis primers compassos. Les que no es retirin durant el dit terme, l'Orfeó Català es desentén del compromís de guardar-les.

Formen el Jurat que fallarà el tema II els mestres següents:

Lluís Millet (designat per l'Orfeó Català).—Amadeu Vives (designat per En Rafel Patxot i Jubert).—Antoni Nicolau (designat per l'Escola Municipal de Música).

El tema I serà fallat pel Jurat que actuà per al VIII Concurs dels Premis Musicals Concepció Rabell i Cibils.

Barcelona, 1.er de desembre de 1926.—JOAQUIM CABOT, President de l'Orfeó Català.—PASQUAL BOADA, Secretari de l'Orfeó Català.

Noticiari

El violoncel·lista Antoni Sala ha donat un concert al Teatre Barcelona, assolint un triomf complet. La espaiosa sala del teatre se veié animada, i l'entusiasme de l'auditori fou la millor prova del convenciment absolut que havia de produir el artista excel·lent. El virtuosisme de Antoni Sala es manifesta ascendentment a cada nova audició, i el seu estil sempre expressiu i just és en ell la tònica en les seves interpretacions. Fou aclamat amb ver entusiasme, com també el pianista Guillem Garganta, que és sempre l'artista conscient i fidel a la tasca que se li encomana. La seva cooperació rublerta d'interès li ha acreditat una vegada més de pianista perfectíssim en tots els ordres.

Vagi pels dos concertistes nostre coral felicitació i el desig de escoltar-los novament.

§ Sobre la futura Escola de Belles Arts acordada per l'Ajuntament i amb el títol de «Una Escola de Música a Girona», s'ha publicat a *El Autonomista* un atinat article, signat per En Josep M.ª Dalmau, en el qual amb ben documentades observacions crida la atenció a la Corporació Municipal sobre el seu funcionament.

Aixís s'expressa l'articulista:

«Sembla natural que abans de projectar una obra cal fixar el perquè ha de servir. ¿S'ha procedit així en aquest cas? ¿Serà pura i simplement una Escola de Belles Arts, on s'ensenyaran dibuix, pintura, escultura i música? O bé, ¿s'atendrà a l'aplicació immediata de les Belles Arts, ço és, serà una Escola de Bells Oficis?»

«Ha arribat també a les nostres oïdes que hi ha el propòsit de crear una Escola de Música dins d'eixa Escola de Belles Arts, i fins s'han citat noms de futurs professors i s'ha parlat de la creació d'una Banda Municipal, bo i sabent que encara no s'ha estudiat el que ha d'ésser eixa Escola de Música.»

Continua dient:

«Si ja s'ha fixat el caràcter d'eixa Escola, ho ignorem, i creiem que Girona té el dret de saber-ho. Hi ha raons d'ordre tècnic i d'ordre econòmic en pro i en contra d'una i altra d'eixes escoles. I ja establert el caràcter de l'Escola, ¿quina serà sa organització? D'ella en depèn el que sia eficaç, el que dongui bons fruits.

Indubtablement, el millor procediment per a que no fos eixorca eixa Escola, fóra encomanar a una comissió de persones i entitats tècniques la redacció d'un projecte d'organització de l'Escola, fer després públic llur projecte i obrir una informació que hi aportés idees i esmenes. La mateixa comissió abans citada, junt amb els tècnics de l'Ajuntament, establirien la definitiva organització.»

Suscrivim en totes ses parts tot quant diu En Josep M.ª Dalmau, la competència del qual en assumptes de cultura és ben manifesta i reconeguda.

Pel que s' refereix a l'Escola de Música, anexa a la de Belles Arts, han arribat també a les nostres oïdes noves sobre son futur funcionament, que per resistir-nos en creurer no volem comentar pel moment.

Creiem que els regidors iran animats dels millors desitjos en fer obra de cultura i pràctica a la vegada, defugint personalismes que moltes de les vegades resultan perjudicials a l'obra constructiva. La Escola de Música a nostra ciutat respon a una necessitat, i per tan sa creació és inajornable. Com hauria de funcionar aquesta Escola? Les persones competents tenen la paraula.

SCHERZANDO ofereix a les mateixes ses columnes per a publicar totes les opinions, no dubtant que aquelles orientaran la Corporació, donant-li elements de judici per a dotar a Girona d'un centre de ensenyament que respongui dignament al que exigeix el moment i la època.

§ A la avançada edat de 88 anys ha mort a nostra ciutat el mestre Isidro Mollera Solà. Tota la seva joventut la consagrà per complet a l'ensenyament de la música, càrrec que exercia amb vera devoció i de resultats ben profitosos. Deixa escrites moltes obres religioses i algunes obres teatrals, que es representan encara avui en societats i entitats de aficionats. Rebi la seva família nostres condolences.

§ La Associació de Música presentà en son concert XLI la «Orquestra Da Càmera», que dirigeix el violoncel·lista notabilíssim Gàlvez Bellido.

El programa dispost per a aquesta vetllada va inserit a la secció corresponent i dedicada a les Associacions, i com podrà veure's era de gran afecte.

La «Orquestra Da Càmera» està integrada per professorat de vàlua, la qual actua sots el guiatge del mestre Gàlvez, músic ben documentat i que al posar al servei de la seva tasca una forta voluntat, consegueix una unitat orquestral i uns efectes de matís ben estimables, que els posaria més de relleu si es disposesis de certa regidesa que fa perdre la dolcesa i el colorit.

Creiem no obstant que el talent d'En Gàlvez farà que desapareixi aquest defecte, natural per altre part en la majoria dels mestres en el començ de la seva carrera de director.

Pel proper mes de Febrer la Associació de Música ens anuncia una festa en commemoració del primer centenari de la mort de Beethoven; l'audició integral en cinc concerts dels seus 17 quartets de corda pel «Quartet Zimmer», del que tants records en servem.

Amb aquesta solemnitat musical la nostra ciutat pren un lloc distingit en l'homenatge que el món enter prepara a l'immortal compositor.

CIRCULARS I CARNETS REBUTS

De la orquestra-cobla «La Selvatana», de Cassà de la Selva, anunciant l'ingrés a aquella notable entitat dels molt celebrats professors: Joan Badosa, Jaume Chiribella, Anton Forfuny, Josep Ros i Enric Puig-abras. Completan la agrupació orquestral els mateixos professors del any passat, entre ells, els ben aplaudits solistes En Abella, Arpa y Mercader, continuant la direcció a càrrec del mestre En Josep M.ª Carbonell.

§ De En N. Costa, oferint a les cobles ses últimes composicions, que són les sardanes «Les Alsinetes» i «Vallflorida».

§ De En N. Paulís, anunciant per a cobla les seves últimes sardanes, que són «Les Muralles de Girona», «La Massia de l'Aulina» i «Adoració».

IMPREMTA

DALMAU CARLES, PLA. S. A.

GIRONA